

ces filmet, mely a Kodolányi János Főiskola támogatásával nem sokkal korábban készült el a Terkán Lajos Bemutató Csillagvizsgáló tevékenységéről.

Az elnök úr – szerencsére – több „régí harcost” is felkérhetett hozzászólásra. Hajmási József 97 éves kora miatt nem tudott jelen lenni. A nála jóval fiatalabb Ponori Thewrewk Aurél a „nem fehérváriak” nevében foglalta össze és értékelte az elmúlt évtizedek tevékenységét.

Torma Károly az első egyike volt, aki középiskolai tanárként Hajmási Józsi bácsi mellett elindította a mozgalmat Fehérváron. Kuriózumszámba menő korabeli képekkel illusztrálta beszámolóját, s ezzel jelentősen hozzájárult az első esztendő tevékenységének alapvetőbb megismeréséhez.

Meghallgathattuk a TIT korábbi vezetőinek visszaemlékezéseit, szót kaptak A Szabadművelődés Háza igazgatói, akik azt hozták fel „mentségükre”, hogy „végül is nem csináltak semmit, csak hagyták dolgozni azokat, akik akartak és értettek hozzá.” E sorok írója szerint ennél azért többet is tettek, de alighanem sok helyen örülnének hazánkban annak, ha „csak” ennyi támogatást kapnának.

A rendezvény művészeti igazgatója Szarka Andrea volt, aki a Teleki Blanka Gimnáziumban tanít és neveli a Telekis Csillagász Palánták-at vagyis a TeleCsiPa tagjait. Az előadásokat, hozzászólásokat az ő és tanítványai által előadott „éghez kötődő” versek, dalok, zenei betétek színesítették. A hangulat, az ünnep fényének emelése mellett ez azt is kifejezte, amire Tóth László, A Szabadművelődés Háza jelenlegi igazgatója mutatott rá. Egy kultúra van: az égbolt tudománya és a művészetek mindig is hatással voltak egymásra, és ebből az „együttállásból” mindig nagy dolgok születtek.

Ugyanezt igazolja a hivatalos program záró akkordja. Szarka Andrea játszott orgonán, mialatt látványos csillagászati felvételekben gyönyörködhattünk. Találó volt a program-pont címe: az égbolt csodáit láthattuk a szférák zenéjére.

Trupka Zoltán

Egy év – egy kép: vietnami vendégek (1968)

A székesfehérvári amatőrcsillagászat első húsz évében több helyen is működött a város bemutatóhelye. A vándorló csillagvizsgáló 1967-ben meglehetősen különösen tünő színhelyen, a fehérvári Vidámparkban kapott helyet. Akkortájt nem számítottunk akkora egzotikumnak, ha a csillagászat is felbukkant egy ilyen vidék helyen: a hatvanas években a budapesti Vidámparkban működött hazánk első planetárium (l. Meteor 2005/4., 15. o.). Hogy a „műfajtól” egyáltalán nem idegen a csillagászat, jól mutatja, hogy a klagenfurti Minimundusban ma is igen látogatott planetárium üzemel.

Januári „évképünkön” a fehérvári bemutatóhely 30 cm-es Newton-távcsövét látjuk, amint épp vietnami fiatalok állják körül. 1968-ban járunk, a vietnami háború keltős közepén. Az idősebbek és a középgeneráció képviselői még jól emlékeznek arra, hogy a hatvanas-hetvenes években rengeteg vietnami fiatal tanult a hazai felsőoktatási intézményekben, és sokan találtak munkát magyarországi üzemekben. A háborús években a béke és nyugalom szigetét jelentette számukra a baráti Magyarország. Egy ilyen békés és nyugalmas pillanatot örökített meg a kítűnő fotón Párniczky József, aki számos amatőrmozgalmi eseményről készített fényképeket, így a vietnami fiatalok látogatásáról is – a szocialista tábor vélhetően „legvidámabb” bemutató csillagvizsgálójában.

Mzs